

ZESPÓŁ SZKÓŁ COGITO
ul. Matejki 5, tel./fax 032 22-00-691
41-100 SIEMIANOWICE ŚLĄSKIE
REGON 000199346 NIP 643-14-33-474

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-
PROFILAKTYCZNY
ZESPOŁU SZKÓŁ COGITO
W SIEMIANOWICACH ŚLĄSKICH

*„ i nie ma nic piękniejszego nic potężniejszego niż to
dążenie naprzód”*

*Zbigniew Herbert
„Wróżenie”*

Podstawa prawna

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
3. Konwencja o Prawach Dziecka.
4. Ustawa o Systemie Oświaty.
5. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego.
6. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.
7. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii.
8. Rozporządzenie w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży.

Podstawowe cele szkoły

1. Umożliwienie każdemu uczniowi rozwoju.
2. Zapewnienie uczniom możliwości kształtowania poczucia tożsamości narodowej i religijnej.
3. Udzielanie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
4. Stworzenie warunków do realizacji indywidualnych potrzeb i ambicji uczniów.
5. Zapewnienie uczniom opieki i bezpieczeństwa podczas zajęć edukacyjnych i imprez organizowanych przez szkołę.
6. Wspieranie rodziców w procesie wychowywania młodego człowieka.
7. Nauczyciele, uczniowie, rodzice oraz dyrekcja szkoły są dla siebie partnerami w codziennym realizowaniu nadrzędnego celu jakim jest wszechstronny rozwój młodzieży.
8. Uświadomienie uczniom, że zdrowie jest podstawowym czynnikiem prawidłowego rozwoju psychofizycznego i społecznego.

WSTĘP

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny stworzony został na bazie Szkolnego Programu Profilaktyki i Szkolnego Programu Wychowawczego. Potrzeby i zasoby szkoły – z zakresu wychowania i profilaktyki – zdiagnozowane zostały na podstawie:

- **Rozmów indywidualnych i wywiadów prowadzonych z uczniami, ich rodzicami i nauczycielami.**
- **Bieżących obserwacji zachowań uczniów na terenie szkoły a także na wycieczkach oraz imprezach pozaszkolnych.**
- **Analizy dokumentacji szkolnej, wychowawców klas, pedagoga szkolnego oraz przeprowadzonych ankiet.**

Przy konstruowaniu Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego uwzględniono działania szkoły na rzecz zdrowia i bezpieczeństwa uczniów oraz wspierania ich rozwoju.

CELE SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Celem oddziaływań naszej szkoły jest dążenie do wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia poprzez rozbudzanie zainteresowania światem, kształcenie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów, wspieranie w przygotowaniu do uczestnictwa w życiu rodzinnym, zawodowym, kulturalnym i szkolnym.

FILARAMI SZKOLNYCH ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH SĄ:

- **INFORMACJA** – dostarczenie informacji na temat celów i treści kształcenia oraz efektów pracy, jasne kryteria oceniania, wskazywanie mocnych i słabych stron ucznia.
- **KOMUNIKOWANIE SIĘ** – wyrażanie emocji, inicjowanie dyskusji umożliwiającej wyrażanie własnych poglądów, szczerość i otwartość w dyskusji, podejmowanie tematów trudnych dotyczących jednostki i grupy.

- **WSPÓLDZIAŁANIE** – podejmowanie współpracy z uczniem i jego rodzicami, wspólne rozwiązywanie problemów i konfliktów, inspirowanie współpracy między uczniami.
- **MODELOWANIE** – bycie wzorem, autorytetem dla ucznia, wskazywanie reguł i norm postępowania na lekcji, w szkole, w otoczeniu innych ludzi.
- **DOŚWIADCZENIE** – stwarzanie różnorodnych sytuacji wychowawczych, aktywne i refleksyjne pełnienie ról w klasie i szkole, dzielenie się efektami własnej pracy z innymi.
- **MOŻLIWOŚĆ WYBORU** – stwarzanie warunków do wyboru różnej aktywności przez ucznia oraz różnych strategii umożliwiających mu uzyskiwanie wyników adekwatnych do możliwości rozwojowych.
- **WSPIERANIE I PROMOWANIE UZDOLNIEŃ UCZNIÓW** – przedstawianie oferty zajęć pozalekcyjnych w celu rozwoju zainteresowań oraz systematyczne monitorowanie efektów działań podejmowanych przez nauczycieli i uczniów.

SZCZEGÓŁOWE DZIAŁANIA WYCHOWAWCZE I ICH REALIZACJA

Dział	Zadanie wychowawcze	Formy realizacji	Odpowiedzialni
KSZTAŁCENIE POSTAW ETYCZNO- MORALNYCH	1. Formowanie osobowości ucznia w oparciu o ogólnoludzkie wartości-szacunek, prawda, uczciwość, tolerancja itp.	- przestrzeganie praw człowieka w relacjach nauczyciel-uczeń, - wskazywanie w literaturze, sztuce i świecie współczesnym pozytywnych wzorców postaw ludzkich, - organizowanie spotkań opłatkowych, - ukazywanie wartości chrześcijańskich i zasad moralnych na lekcjach religii.	- nauczyciele języka polskiego, historii, wos, nauczyciele wychowawcy, katecheci, pedagog szkolny
	2. Kształcenie wrażliwości na przejawy przemocy i agresji.	- spotkanie uczniów z przedstawicielem KMP w Siemianowicach Śląskich. - prelekcje i dyskusje na godzinach wychowawczych. - wskazanie miejsc ofiarom przemocy. - prowadzenie rozmów indywidualnych z uczniami potrzebującymi pomocy. - informacje na temat cyberprzemocy.	- pedagog szkolny, wychowawcy, zaproszeni specjaliści z dziedziny przeciwdziałania agresji i przemocy, dyrektor, nauczyciele informatyki
	3. Kształtowanie postaw życiowych opartych na szacunku do siebie, poczuciu własnej wartości i poczuciu	-podjęcie tematyki na godzinach wychowawczych, zorganizowanie spotkania ze specjalistą do spraw zdrowia psychicznego współczesnej młodzieży	-zaproszony psycholog, psychiatra, pedagog szkolny, wychowawcy, dyrektor

<p>POZNAWANIE DZIEDZICTWA KULTURY NARODOWEJ, EUROPEJSKIEJ I ŚWIATOWEJ</p>	<p>bezpieczeństwa, dbałości o zdrowie, budowanie prawidłowych relacji interpersonalnych</p> <p>4. Wychowanie w duchu poszanowania godności drugiego człowieka i tolerancji dla odmienności światopoglądowej, religijnej, narodowej i kulturowej.</p> <p>5. Poszanowanie podmiotowości uczniów i wyzwianie ich aktywności</p> <p>1. Kształtowanie postawy patriotyzmu, tożsamości narodowej</p>	<p>- kształtowanie umiejętności prowadzenia kulturalnej rozmowy, dyskusji na kontrowersyjne tematy</p> <p>- okazywanie uczniom zaufania, akceptowanie inicjatyw, nieszablonowych sposobów działania, - wzmacnianie wiary we własne możliwości - promowanie wartościowych, wyróżniających postaw - wzmacnianie umiejętności wyrażania własnych uczuć, oczekiwań i prośb</p> <p>- organizowanie obchodów rocznic i świąt narodowych - poznawanie własnego regionu poprzez udział w wycieczkach, rajdach - współpraca na rzecz swojego środowiska - znajomość lokalnych miejsz pamięci narodowej - udział w spotkaniach organizowanych przez IPN, konferencjach regionalnych - uczestnictwo w lekcjach muzealnych organizowanych przez Muzeum Miejskie i Muzeum Górnośląskie - znajomość dorobku poprzednich pokoleń</p>	<p>- katecheci, wychowawcy klas</p> <p>pedagog szkolny, nauczyciele wychowawcy, pozostali nauczyciele, dyrektor szkoły</p> <p>- wyznaczeni nauczyciele w przydziale dodatkowych czynności i wychowawcy klas, nauczyciele języka polskiego, historii i wosu</p>
---	--	---	--

		<p>Polaków</p> <ul style="list-style-type: none"> - znajomość dat i wydarzeń istotnych dla losów ojczyzny - właściwa postawa wobec godła, flagi i hymnu narodowego - przypominanie sylwetek wielkich Polaków - zapoznawanie z historią regionu, tradycją i obyczajami <ul style="list-style-type: none"> - organizacja dni językowych, konkursów - wymiana młodzieży 	
	<p>2. Wychowanie w duchu demokracji i propagowanie osiągnięć kultury europejskiej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wzbogacenie wiedzy o państwie i społeczeństwie - spotkania z posłami regionu, radnymi miejskimi i powiatowymi 	<p>- nauczyciele</p>
	<p>3. Przygotowanie do życia w społeczeństwie i państwie obywatelskim</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wzmacnianie umiejętności egzekwowania własnych praw oraz szacunku dla praw i poglądów innych ludzi 	<p>- nauczyciele historii, wos, geografii, wychowawcy klas</p>
	<p>4. Poznawanie kultury i cywilizacji innych narodów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - praca z odpowiednimi tekstami na lekcjach języków obcych - dyskusje na temat poglądów i postaw bohaterów tekstów, - akcentowanie inności a nie obcości innych narodów i kultur 	<p>- nauczyciele języków obcych, wyznaczeni nauczyciele</p>

	5. Dbanie o czystość i poprawność języka ojczystego	<ul style="list-style-type: none"> - dezaprobata dla używania wulgaryzmów - uwrażliwienie na poprawność językową 	- wszyscy nauczyciele
ROZWIJANIE WIEZI MIĘDZY-LUDZKICH	<p>1. Wymaganie zachowań zgodnych z ogólnie przyjętymi normami kultury osobistej i regulaminem szkoły</p> <p>2. Rozwijanie umiejętności współdziałania zespołowego jako jednej z form współzycia społecznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - promowanie wzorowych postaw, stosowanie sankcji wobec uczniów naruszających regulamin - prezentowanie przykładów współzycia i współdziałania między ludźmi - zwracanie uwagi na kulturę rozmowy - organizowanie pracy w grupach na poszczególnych lekcjach - wyrabianie umiejętności organizowania własnego warsztatu pracy 	<p>- wszyscy nauczyciele</p> <p>- wszyscy nauczyciele</p>

	<p>3. Doskonalenie asertywnych umiejętności komunikowania i wyrażania poglądów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dyskusje - ćwiczenie umiejętności jasne formułowanie wypowiedzi i aktywnego słuchania - wypracowanie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów i problemów 	<p>- wszyscy nauczyciele</p>
	<p>4. Szacunek dla ludzi słabszych i niepełnosprawnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie pogadank na lekcjach wychowawczych, wskazywanie możliwości pomocy ludziom i organizowanie takiej pomocy - kształcenie postaw altruistycznych - propagowanie idei wolontariatu 	<p>- wychowawcy klas</p>
	<p>5. Zasady właściwego zachowania się w różnych sytuacjach życiowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy z młodzieżą - wskazywanie pozytywnych i negatywnych przykładów - doskonalenie umiejętności prowadzenia kulturalnej rozmowy 	<p>- wszyscy nauczyciele</p>

	<p>6. Stwarzanie przyjaznej atmosfery zachęcającej uczniów do otwartości, minimalizowanie szkolnego stresu, pozytywne motywowanie do pracy. Budowanie relacji z uczniami opartych na zasadach wzajemnego poszanowania i życzliwości.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obserwacja uczniów, indywidualne rozmowy z uczniami, - współpraca wychowawców z rodzicami - praca w zespołach wychowawczych z uwzględnieniem uczniów z trudnościami w nauce i w relacjach z rówieśnikami - indywidualizacja w ocenianiu zachowania i osiągnięć uczniów 	<p>- wszyscy nauczyciele</p>
	<p>7. Wzmacnianie poczucia więzi ze społecznością „COGITO”</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udział w imprezach szkolnych (np. rajd integracyjny, wycieczki szkolne, wyjścia do kina, teatru itd.) - udział w imprezach wewnątrzszkolnych (np. dzień kota, dzień śpiocha) - zaangażowanie uczniów w budowę pozytywnego wizerunku szkoły i jej promocję - stworzenie forum inicjatyw uczniowskich dotyczących rozwijania zainteresowań i inicjowania imprez szkolnych 	<p>- nauczyciele, pedagog szkolny, samorząd uczniowski</p>

PROMOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA	1. Profilaktyka uzależnień (między innymi: alkoholizm, nikotynizm, e-nikotynizm, siecioholizm)	- zorganizowanie ogólnoszkolnych akcji - prelekcje dla uczniów i dla rodziców	- pedagog szkolny, wychowawcy klas, pielęgniarka szkolna, zaproszeni specjaliści
	2. Realizacja ogólnopolskich programów prozdrowotnych	- prelekcje, warsztaty i konferencje dla uczniów i nauczycieli	- pedagog szkolny, wychowawcy klas, pielęgniarka szkolna, zaproszeni specjaliści
	3. Profilaktyka chorób nowotworowych.	Zorganizowanie ogólnoszkolnej akcji profilaktycznej zapobiegania chorobom nowotworowym: a) wykłady b) rozdanie ulotek o tematyce chorób nowotworowych uczniom szkoły.	- pedagog szkolny, wychowawcy klas, pielęgniarka szkolna, zaproszeni specjaliści
	4. Profilaktyka chorób cywilizacyjnych (między innymi: depresja, schizofrenia, anoreksja, bulimia)	- pogadanki i wykłady dla uczniów - dyskusje - projekcje filmów	- pedagog szkolny, wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów gastronomicznych, pielęgniarka szkolna, zaproszeni specjaliści
			- pedagog szkolny,

	<p>5. Dbalność o zdrowie psychiczne (między innymi: depresja, schizofrenia, anoreksja, bulimia)</p> <p>6. Profilaktyka zachowań ryzykownych (np patostreaming, cyberprzemoc, siecioholizm, narkomania)</p>	<p>- warsztaty ze zwalczania stresu - nauka relaksacji - pogadanki, wykłady, dyskusje</p> <p>- spotkania z zaproszonymi gośćmi - prelekcje - pogadanki i dyskusje</p>	<p>wychowawcy klas, pielęgniarka szkolna, zaproszeni specjaliści</p> <p>- pedagog szkolny, wychowawcy klas, pielęgniarka szkolna, zaproszeni specjaliści</p>
ROZWIJAJE POSTAW PROEKOLOGICZNYCH	<p>1. Kształtowanie wrażliwości na piękno przyrody</p> <p>2. Wychowanie człowieka przyjaznego środowisku</p>	<p>- prowadzenie dyskusji tematycznych, zwiedzanie wystaw, projekcje filmów,</p> <p>- udział młodzieży w akcjach na rzecz środowiska „Sprzątanie Świata” - uczenie czystości i porządku wokół siebie i w otoczeniu - promowanie recyklingu</p>	<p>- wychowawcy klas, nauczyciele biologii,</p> <p>- pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele biologii, wychowania fizycznego</p>
DAŻENIE DO SAMOROZWOJU	1. Motywowanie do samokształcenia i pogłębiania wiedzy, poszerzania zainteresowań	<p>- rozpoznawanie zainteresowań uczniów kl. I -uczestnictwo w różnych formach zajęć pozalekcyjnych, kołach zainteresowań - indywidualna praca z uczniem zdolny lub słabym</p>	- wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, opiekunowie kół zainteresowań, pedagog szkolny

	<p>2. Dokonywanie samodzielnych wyborów dotyczących dalszych etapów kształcenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zorganizowanie warsztatów z preorientacji zawodowej, poradnictwo zawodowe - współpraca z wyższymi uczelniami - udział w targach zawodowych 	<p>- pedagog szkolny, wyznaczeni nauczyciele</p>
	<p>3. Kształtowanie umiejętności obiektywnej samooceny własnych możliwości i dokonań</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzanie ankiet, testów, ćwiczeń problemowych, rozmowy indywidualne 	<p>- wychowawcy klas, pedagog szkolny</p>
	<p>4. Uczenie solidności, dokładności i punktualności</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dokładne rozliczanie uczniów z powierzonych im zadań - dokładne rozliczanie uczniów z frekwencji a zajęciach szkolnych 	<p>- wychowawcy klas</p>
	<p>5. Kształtowanie odpowiedzialności za podjęte działanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie uczniom, że ponoszą odpowiedzialność za swoje czyny i własność społeczną 	<p>- wszyscy nauczyciele</p>
	<p>6. Kształtowanie wytrwałości w dążeniu do obranych celów i</p>	<ul style="list-style-type: none"> - motywowanie do wytrwałości - rozmowy indywidualne 	<p>- wychowawcy klas, inni uczący, pedagog szkolny</p>

	<p>pokonywaniu przeszkód</p>	<ul style="list-style-type: none"> - propagowanie aktywnego stylu życia (wycieczki rowerowe, rajdy, sks) - zadania problemowe 	<ul style="list-style-type: none"> - wszyscy nauczyciele
<p>7. Rozwijanie umiejętności planowania swojej pracy i wypoczynku</p>		<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie prelekcji, spotkań ze specjalistami - rozmowy indywidualne - organizowanie spotkań z klasowymi Radami Rodziców - nawiązywanie kontaktów z rodzicami uczniów sprawujących trudności wychowawcze - pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych - zapoznanie rodziców z dokumentacją wewnątrzszkolną - organizowanie konsultacji z nauczycielami i pedagogiem szkolnym - zapewnienie rodzicom stałego kontaktu z wychowawcą i Dyrekcją szkoły - udzielanie rodzicom wsparcia technicznego w zakresie korzystania z e-dziennika 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrektor, pedagog szkolny, wychowawcy klas
<p>8. Wspieranie rodziców w pracy nad harmonijnym rozwojem dziecka (ucznia)</p>			

OPRACOWANIE:

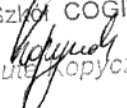
mgr Joanna Boratyńska
mgr Agata Dykta
mgr Anna Musiał
mgr Alicja Kopec
mgr Renata Olszak – Flak
mgr Aleksandra Pytlik

SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Proces edukacyjno – wychowawczy w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych „COGITO” w Siemianowicach Śląskich ma na celu ukształtowanie sylwetki absolwenta, dojrzałego człowieka o określonej postawie moralno – społecznej.

Absolwent powinien:

- **Posiadać poziom wiedzy ogólnej** przewidzianej programem nauczania ze wszystkich przedmiotów i dążyć do dalszego rozwoju intelektualnego.
- **Rozwijać określone cechy charakteru i osobowości**, takie jak: prawość, rzetelność, życzliwość, poczucie własnej wartości, wrażliwość na niesprawiedliwość i zło, takt, opanowanie, lojalność, tolerancja. Powinien projektować i osiągać realne cele osobiste, rozwijać swoją osobowość zgodnie z przyjętymi wartościami moralnymi, odpowiedzialnie podejmować decyzje zawodowe i osobiste, odważnie przedstawiać swój punkt widzenia, brać udział w dyskusjach, otwierać się na nowe poglądy i poszerzać wiedzę.
- **Przyjmować określoną postawę wobec innych ludzi**: aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym i kulturalnym, być życzliwym wobec innych, poczuwać się do odpowiedzialności za zaistniałe sytuacje i ponosić konsekwencję swoich działań.
- **Reprezentować określoną postawę społeczną**: otwartość na wartości uniwersalne, ciekawość świata, znajomość języków obcych, dbałość o kulturę języka ojczystego, patriotyzm, krytyczne i twórcze myślenie, umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji, przygotowanie do godnego i mądrego życia.
- **Kierować się w życiu troską o środowisko naturalne**: wspierać działania proekologiczne, stosować recykling, korzystać z odnawialnych źródeł energii.

D Y R E K T O R
Zespołu Szkół COGITO
mgr Danuta Kopyczok